

Velké RW sestavy

základní pravidla a chování při účasti v nich

www.keepfalling.cz

Velké RW sestavy – by Keep Falling FreeFall University

Velké sestavy (big group, big way) je disciplína z větve RW (relative work). Ovšem z části odlišná od klasických soutěžních disciplín, jako jsou RW 4 a RW 8.

Základní rozdíl spočívá v tom, že vždy alespoň část sestavy opouští letoun „nedrženě“ od základu či ostatních spoluskokanů. Vrcholem velkých sestav je tak zvaný speedstar, při kterém každý skokan opouští letoun samostatně a k vytvoření sestavy dochází až po opuštění letounu. Naopak stejná je poloha skokanů ve volném pádu a stejně tak je možné ve velkých sestavách provádět změny.

A právě ta základní odlišnost – opuštění letounu každý zvlášť - může znamenat, že i zkušený klasický RWčkář bude překvapen tím, že „něco je jinak“, což může způsobit nejednu horkou chvíli.

Na druhou stranu - pocit po úspěšně a bezpečně dokončené velké sestavě, kdy „se chytli“ všichni, je nepopsatelný.

Následující řádky jsou souhrnem toho, jak s velkými sestavami začít, jak se při skákání velkých sestav chovat a jaká pravidla dodržovat, aby seskok byl úspěšný.

Nejedná se o podrobný návod jak velké sestavy skákat, ale o souhrn základních pravidel a postupů, které mají napomoci tomu být při účasti na velkých sestavách úspěšný a nebyť nebezpečný.

Teorie velkých sestav

Základní pojmy

1. **sektory** – každý má svůj „dojížděcí“ sektor, kterým sestupuje k sestavě – přibližují se ve směru svého místa (slotu). Pro úspěch klidného dojetí a zapojení se do sestavy je třeba nelétat v cizím sektoru - tedy nekřížit nikomu dráhu, nepodjíždět - nebrat mu vzduch (to končí obvykle pádem „srážkových“ aktérů pod sestavu), nedělat zmatek, neztěžovat orientaci ostatním.
2. **pozice (slot)** – místo v sestavě, kde mám být. Určím si minimálně 3 referenční - orientační body – i napříč sestavou - alespoň jeden člen základu, koho se chytám, soused...vím, jakou mají „mé reference“ barvu kombinézy, postroje, helmy. Důležité! Referenční body si spolehlivě zapamatovat na zemi.
3. **základ sestavy** – musí dobře vyskočit a zachovat tvar, být rychlý, netočit se. Pokud se tak stane a základ se začne otáčet, je nutné otáčení IHNE zastavit. Stabilní základ je základním úspěchem velké sestavy.

Pozor! Po napojování dalších skokanů má sestava tendenci letět pomaleji! Všichni již zapojení se musí snažit dávat sestavě větší rychlost, aby poslední „zapojivší se“ nepodpadli právě z důvodu snížení rychlosti formace.

Jednotlivé fáze a základní pravidla ve velké sestavě

4. **výskok** – sleduji **signály**, důsledně pracuji s **relativním větrem** = vystavím prsa do větru – Důležité je, aby všichni zúčastnění **rychle, plynule a v daném pořadí opustili** letadlo. Pozor na srážky ve/za dveřmi. **Nespouštím z očí** základ sestavy, ale zároveň registruji ty, kteří vyskakují přede mnou a další nejbližší spoluskokany – vyvaruji se pouze fixaci na cíl tzv. tunelový efekt. Neztrácím čas.
5. **rychlý základ** – základ úspěchu – dojíždějící se mohou soustředit na práci a zapojování, ne na brždění
6. **dojíždění** – je jedno, zda dojíždím v **mantě** nebo v **boxmanu**, boxman je jednodušší na ovládání pro méně zkušené; zpočátku se rychle rozjedou k sestavě, zabrzdím, dorovnam hladinu a v klidu se zapojím
7. **zapojování do sestavy** – dojíždět s **výškovou rezervou, ne na rychlosti**; když jsem dříve než skokan na kterého se zapojuji – **čekám** u svého místa než se zapojí ten přede mnou. Udržuji **výškovou rezervu** a okamžitě koriguji změny rychlosti sestavy.

8. **v sestavě** – práce nekončí zapojením! – neustále **srovnávám rychlost s formací!** Kontroluji souseda pohledem „pod rameny“ (udržím tak potřebné prohnutí, nezpomalím); v sestavě **nesmí být pnutí**, sestavu je třeba letět, ne na ní viset - vše musí být jemné, grip nepoužívám na chytání a držení, ale na **spojení**. Pokud je v sestavě pnutí a bortí se – **okamžitě** se pustím, vyrovnám výšku a znovu se v klidu zapojím. **Mírně natáhnu nohy** a tlačím se do středu sestavy. Ovšem pozor na **příliš natažené nohy** – mohu tím roztočit sestavu, nebo ji tlačít před sebou či zpomalovat...naopak **příliš skrčené** nohy mohou způsobit to, že podpadnu a stáhnu ji za sebou. Nesmím **viset** na formaci! Stává se tak labilní, vlní se, cestuje v 3D prostoru a nelze se na ní dostatečně bezpečně zapojit.
9. **ve změně** – všichni se pusť – nutno mírně **nastoupat**, protože jak se zapojí základ a další skokani, sestava bude **zpomalovat**, je třeba **vědět**, jaká změna bude následovat. Nejdříve nechám zapojit všechny před sebou. Jsem na svém místě.

Co dělat když udělám chybu a...

10. **podpadnu** – **pryč** od sestavy, jinak „vezmu vzduch“ a formace se zhroutí – nastoupám si včetně rezervy - „sudím“, nebo pro malé nastoupání použiji natažení končetin v ose těla. Při stoupání nekoukám nahoru (způsobuje to prohnutí, a tedy opět podpadnutí). Pouze s hlavou na stranu sleduji formaci. Po nastoupání srovnám směr a zapojím se na své místo.
11. **nadjedu nad sestavu** – to nikdy **nesmím**, jinak ztratím vztlak a spadnu na ni, zbořím formaci a mohu pádem někomu ublížit. V závěrečném manévru přilétám na minimální rychlosti = **dobrzduji včas!** Přibližuji se „po stupních“. Zprvu stíhám sestavu rychle, přibrzdím kontroluji výšku atd., - dojždím „na citovku“, ale s dostatečnou výškovou rezervou.
12. **jsem zapojený a sousedé jsou náhle výrazně výše nebo níže** – okamžitě **srovnám** rychlost nebo se pustím, poodjedu, dorovnam výškovou hladinu a opět se zapojím. Nedržím se za každou cenu, jinak zbořím celou sestavu

Bezpečnost

!!!! MOJE I OSTATNÍCH SPOLUSKOKANŮ JE ZÁKLAD VŠEHO – a nejenom u velkých sestav !!!

13. **dojždění** – **nekřížím** dráhu spoluskokanům, pohybuji se ve **svém sektoru**, nikdy **ne** na rychlosti v blízkosti sestavy, **chytám** se až když jsem na místě, **nenatahuji** se po gripu, dojedu až těsně k němu. **Nikdy nesahám** pod sebe ani nad sebe – hrozí rozbití sestavy, **koukám kolem sebe** - vyvarovaruji se pouze fixaci na cíl (základ), tzv. tunelové vidění
14. **v sestavě** – **nesmí** být pnutí, **dorovnavám rychlost**, sleduji protější část sestavy, koukám kolem sebe
15. **rozchod** – podle velikosti sestav – po částech; důležité je **dodržet** dohodnutou výšku rozchodu i otevření! **Trekování/pikování** je základ. Trekuji „do dálky“ a ne „do hloubky“, to je neúčinné! Zároveň **sleduji** „trekující sousedy“ a nevyjížím ze svého „trekovacího dílku koláče“.
16. **otvírání** – důsledné **upozornění** na to že otvírám – mávání, naznačení vytažení padáčku; zejména když jsem **mimo sestavu v okamžiku rozchodu** jsem **já zodpovědný** za bezpečnost ostatních!!! Nutný dlouhý odjezd do volného prostoru. Neotvírám nízko ani hned (nade mnou může být kameraman)!!!
17. **na padáku** – **pohybuji** se v prostoru určeném pro padáky; dramaticky **neutáčím**, nedělám **zbytečné** 360tky, **naplánuji** si jakým způsobem a kam přistanu, ale zároveň mám **přípravený záložní** plán, kde přistanu - vždy před přistáním vyhodnotím a použiji bezpečnější variantu; **koukám kolem sebe**
18. **při přistání** – přistávám podle **prvního** nebo **ve směru** přistání, nekřížím dráhu, **neučím** se swoopovat – na to je kolem příliš mnoho lidí, ideální je **„být čitelný“** v každém okamžiku – tj. všichni mohou **předvídat** co udělám.

Doporučené vybavení

19. RW kombinéza s botičkami (booties)
20. integrální (celoobličejová) přilba
21. výškoměr
22. akustický hlásič – pípák
23. podle potřeby zátěžový pás nebo zátěžová vestička

...a na závěr

24. **Skácame pro radost, nikdo není dokonalý a každý se učí. Bezpečnost je základ všeho!!!**
Nepodceňuji ani nepřeceňuji své síly. Je lépe zpočátku dělat věci pomaleji a precizně, než na rychlosti všechny ohrozit a ještě všem zkazit seskok.

Rejstřík pojmů:

RW – relative work – spolupráce – zde spolupráce v sestavách za volného pádu v „ploché“ pozici.

BIG-WAY – velká RW sestava, číslo před „way“ udává počet skokanů, např. RW 30-way

BEZPEČNOST – soubor pravidel, které někteří vůbec neznají nebo úplně ignorují. Právě před nimi je třeba se mít na pozoru a pravidla bezpečnosti důsledně dodržovat!

GRIP – látkový „buřt“ na rukou a nohou RW kombinéz, slouží k „spojení“ sestav ve vzduchu

PIKA/TREK – pozice, při které se odjíždí neboli trekuje od sestavy. Pro skákání jakýchkoli sestav je nezbytně nutné ji skvěle ovládat

TRAFFIC – pohyb padáků ve vzduchu

SWOOPING – létání/přistávání na malých výkonných padácích velkou rychlostí nízko nad zemí

MŮJ SEKTOR – prostor, ve kterém se musím pohybovat já a nikdo jiný

SLOT – místo v sestavě, kde mám být

RELATIVNÍ VÍTR - „větrná“ klouzačka, která začíná za dveřmi letadla a má sklon cca 45%. Pro zachování stabilní prsní pozice je třeba na ní nalehnout hrudníkem v každé výškové poloze

DIVER – ten, který dojíždí sestavu s převahou výšky, tedy „dojížděč“. Vyskakuje zevnitř letadla.

FLOATER – „létač“, vyskakuje zvnějšku letadla

MANTA – pozice speciálně vyvinuta na RW, vyznačuje se tím, že hlava je nad a ruce pod tělem, práce probíhá zejména pomocí nafukovacích booties.

BOXMAN – klasická prsní pozice s lokty vedle hlavy

SUDĚNÍ - nastoupávání pomocí pozice „obejmutí imaginárního sudu“

Zpracoval: **Luděk Kábele**, Keep Falling FreeFall University; e-mail: ludek@keepfalling.cz
za přispění: **Jitky Hejlové, Romana Štengla, Ondry Rydla**, všichni Keep Falling FreeFall University a
Zbyňka Živného, Blueskies